

عنوان مقاله:

بررسی فقهی و حقوقی حق فسخ در بطلان جزئی قرارداد با مطالعه تطبیقی در حقوق کامن لا

محل انتشار:

فصلنامه تحقیقات حقوقی آزاد، دوره 15، شماره 55 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسندگان:

علی اسلامی پناه - استادیار گروه حقوق خصوصی دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران، تهران، ایران. (نویسنده مسئول).
رایانامه: dr.eslamipناه@gmail.com

آسیه علایی - دانشجوی دکتری حقوق خصوصی دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران، تهران، ایران. رایانامه: iyehalaei@gmail.com

خلاصه مقاله:

زمینه و هدف: بطلان دارای ویژگی ها، مختصات و مبانی خاص خود بوده که با سایر موارد انحلال قرارداد مانند فسخ و... تفاوت های اساسی دارد. این بطلان ممکن است صرفاً در بخشی از قرارداد رخ داده و منجر به بطلان جزئی آن گردد. به منظور حفظ حقوق متضرر از بطلان جزئی، راهکارهای متفاوتی در نظام های حقوقی گوناگون ارائه شده است. حق فسخ نسبت به قسمت صحیح عقد یکی از راه حل هایی می باشد که در نظام فقهی و حقوقی ایران پذیرفته شده و تحت عنوان «خيار تبعض صفقه» مطرح است. در این پژوهش ضمن مطالعه ی تطبیقی و بررسی مبانی این حق فسخ، هدف این است که پذیرش چنین حقی برای متضرر از بطلان جزئی عقد و مطابقت یا عدم مطابقت آن با عدالت و انصاف و اصول حقوقی را بررسی نماییم. روش: در این پژوهش از روش تحلیلی و توصیفی استفاده شده است. یافته ها و نتایج: حق فسخ نه تنها مغایر با «اصل لزوم قراردادها» نمی باشد، بلکه منطبق با قاعده ی مهم فقهی «لاضرر» و نیز منطبق با عدالت و انصاف است. البته، مطلق بودن این حق می تواند با قواعد فوق مغایرت داشته باشد و لازم است که محدودیت هایی چون «وحدت مطلوب» و «تعدد مطلوب» را برای آن تصور نمود. حق فسخ در صورت بطلان جزئی قرارداد در حقوق کامن لا و به مثابه ی خيار تبعض صفقه در حقوق ایران پیش بینی نشده است، اما می توان آن را با برخی موارد حق فسخ که در حقوق انگلستان پیش بینی گردیده، منطبق نمود.

کلمات کلیدی:

بطلان جزئی، خيار تبعض صفقه، وحدت مطلوب، تعدد مطلوب، رد قرارداد، نقض اساسی، اظهار خلاف واقع

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1475875>

